

Iin metsäsuunnitelma

30.3.2023

Eelis Rankka, yhdyskuntajohtaja

VALTUUSTOALOITE IIN KUNNAN METSÄNHOITOSUUNNITELMAN PÄIVITTÄMISESTÄ

Esitämme, että Iin kunta aloittaa valmistelun metsätalouskäytössä olevien metsiensä hoitosuunnitelman päivittämiseksi ja päivityksen yhteydessä ottaa kannan, että se pitäytyy avohakkuista ja muista voimaperäisistä metsätaloustoimista ja käyttää metsissään jatkuvan kasvatuksen menetelmiä. Esitämme myös, että kuntamme määrittelee metsänhoidon päätavoitteeksi luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen, ilmaston suojelun sekä monipuolisten virkistysmetsien tarjoamisen asukkaille.

Tavoite

Metsäsuunnitelma on tilaajan toiveesta toteutettu **monitavoitteisena**, jossa erityiseksi painotukseksi nostettiin lin kunnan **päästövähennystavoitteet**. Näin ollen taloudellisten näkökulmien rinnalle on nostettu vahvasti tavoitteet, jossa **kunnan puisto- ja talousmetsiä hoidetaan luonnon monimuotoisuus huomioon ottaen, vähentäen samalla vesistökuormitusta sekä lisäten metsien kykyä sitoa hiiltä**.

Asetetut ravinne- ja hiilineutraaliustavoitteet pyritään saavuttamaan esimerkiksi **huomioimalla metsänkäsittelyssä erityisesti vesiensuojelu ja edistämällä metsä-maan sekä kosteikkojen kykyä sitoa ja varastoida hiilidioksidia**. Vesistö-kuormitusta voidaan merkittävästi vähentää **painottamalla metsänkäsittelyssä muun muassa jatkuvapeitteistä kasvatusta ja minimoimalla kaikenlainen maan-muokkaustarve sekä edistämällä vain tarkoituksenmukaista metsälannoitusta**. Lannoituksen osalta tullaan tarkastelemaan myös kierrätyslannoitteiden, kuten esimerkiksi tuhkan käytön mahdollisuutta, joka tukee ravinnekuormituksen vähentämisen lisäksi lin kunnan kiertotalouden tavoitteita.

Hiilinielujen ja -varastojen tilaan pyritään vaikuttamaan **valitsemalla kulloisellekin kasvupaikalle sopiva metsänhoitomenetelmä**. Tavoitteet on mahdollista saavuttaa esimerkiksi **edistämällä taimikoiden ja nuorten kasvatusmetsien kasvua sekä tukemalla varttuneiden kasvatusmetsien kehitystä ja vanhojen metsien hiilivarastoja**. Edelleen kosteikkojen ja maaperän hiilensidontakykyä pyritään vahvistamaan. Tämän lisäksi kunnan metsien kykyä sopeutua ilmaston-muutokseen tuetaan pitämällä puulajikirjo monipuolisena, niiltä osin kuin mahdollista.

Edellä mainittujen tavoitteiden lisäksi vahvana painotuksena tullaan huomioimaan kunnan omistaman metsäluonnon virkistyskäyttömahdollisuudet sekä metsien muut monikäyttöarvot, joita edistetään muun muassa **asettamalla erityisen tärkeitä ja muita arvokkaita luontoarvoja sisältäviä alueita joko suojeluun tai vähintäänkin täysin metsänkäsittelyn ulkopuolelle**.

Metsänkäyttösuunnitelmalla kohti ravinneneutraaliutta - lin kunta kehitystyön etujoukoissa

Monitavoitteinen metsänhoitosuunnitelma huomioi hakkuutulosten lisäksi mm. ravinnekierrätystavoitteet, luonnon monimuotoisuuden, hiilensidonnin ja hiilen varastoinnin, vesiensuojelun, virkistyskäytön ja metsien muut monikäyttöarvot kuten luonnonmarjojen keruutalouden. Kuvat: Ilkka Myllyoja ja Sanna Tikander

lin kunnalla on kunnianhimoiset ilmasto- ja ympäristötavoitteet monissa toimissaan ja nyt myös metsien hoidon halutaan olevan näiden tavoitteiden mukaisia. Kunnan omistamien metsäalueiden hoitoa ohjaavan metsäsuunnitelman päivitystyö on ajankohtainen ja osana päivitystä tullaan pohtimaan, miten metsienhoidossa voitaisiin parhaiten huomioida ravinne- ja hiileneutraaliustavoitteet sekä ilmastomuutokseen varautuminen. Metsäsuunnitelman päivitys tehdään koko talousmetsäalalle ja myös puistometsät otetaan tarkasteluun mukaan. Tavoitteena on, että suunnitelma maastotarkasteluineen olisi valmis kesällä 2020.

Päämääränä on monitavoitteinen metsäsuunnitelma, joka ottaa perinteisten tulostavoitteiden lisäksi huomioon mm. ravinneneutraalius- ja ravinnekierrätystavoitteet, luonnon monimuotoisuuden turvaamisen, hiilensidonnin ja hiilen varastoinnin, vesiensuojelun, metsienkäytön vaikutukset vesien tilaan ja haittojen ehkäisyn, virkistyskäytön ja metsien muut monikäyttöarvot kuten luonnonmarjojen keruutalouden. Jo metsäsuunnitelman hankintaprosessissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan RANKU-toimintamallin mukaiset tavoitteet sekä ilmasto- sekä luonnonmonimuotoisuustavoitteet.

Näin moniulotteinen metsäsuunnittelu ja metsänhoidon tavoitteiden asettelu ovat vielä uutta. Monitavoitteiselle suunnittelulle eikä suunnitelman hankinnan kriteereille ole vielä ohjeita tai vakiintuneita käytäntöjä. Kehitystyötä tehdään lin kunnassa osana RANKU 3- hanketta yhdessä Tapion metsätalouden asiantuntijoiden kanssa. RANKU -hankekokonaisuudessa on vuosien 2015-2019 aikana toteutettu mm. kuntien pellonvuokrauksen, jätevesienkäsittelyn, energiantuotannon ja ruokapalveluhankintojen kuntakohtaisia menettelytapakokeiluja. Metsätaloudessa kokeiluja on ollut vielä vähän, joten lin kunnan työ tukee myös valtakunnallisia kaikkia Suomen kuntia hyödyttäviä kehittämistavoitteita.

Hiilinielut

Iin kunta haluaa metsistään nykyistä parempia hiilinieluja, myös ravinteiden pääsyä vesistöön aletaan suitsia

Kunta ottaa käyttöön ravinneneutraalin metsäsuunnitelman, jossa tietyt lannoitteet ovat kiellettyjä.

Iin kunnan tekninen johtaja kertoo, että aikaisemmin kunnan metsänhoitosuunnitelmat on tehty taloudellisin perustein. Suunnitelmiin tulee nyt kuitenkin muutos. Kuvituskuva. Kuva: Timo Sihvonen / Yle

lin kunnan metsäsuunnitelma hyväksyttiin

22.06.2021 00:01

RANTAPOHJA

II KUIVANIEMI

Pitkään valmisteilla ollut lin kunnan metsäsuunnitelmaa vuosille 2021–2030 on hiottu sen jälkeen, kun kunnanhallitus palautti sen huhtikuussa äänestyksen jälkeen valmisteluun. Käydyn keskustelun pohjalta aiempaan metsäohjelmaan on täsmennetty termistöä, lisätty mahdollisia METSO-ohjelmaan soveltuvia kohteita ja mahdollisia avohakkuukohteita sekä määriteltä vaihtomaiksi soveltuvia alueita.

Kunnanhallituksen maanantaina hyväksymän täsmennetyn metsäsuunnitelman mukaan kunnan omistamaa metsämaata on yhteensä 1722 hehtaaria. Metsämaasta on hoitoluokituksen mukaan talousmetsää 57 %, suojelualueita 21 %, ulkoilu- ja virkistysmetsää 9 %, lähimetsää 8 %, suojametsää 4 % ja arvometsää 1 %. Suojelualueet ovat ensisijaisesti kitu- ja joutomaata.

Päätöshistoria

- ▶ Khall 12.04.2021 § 108: Kunnanhallitus päätti äänin 3 - 8 **palauttaa valmisteluun** lin kunnan metsäsuunnitelman 2021 - 2030.
- ▶ Khall 14.06.2021 § 171: Asia päätettiin **jättää pöydälle**.
- ▶ Khall 29.06.2021 § 209: Kunnanhallituksen päätökseksi tuli, että metsäsuunnitelma **palautetaan valmisteluun**. Lisävalmistelulta halutaan laskelmia kustannuksista ja tuotoista, jos kalliimmat hakkuumenetelmät korvataan edullisemmilla.
- ▶ Khall 13.06.2022 § 193: Kunnanhallitus päättää että;
 1. Luonnon monimuotoisuuden turvaavista ja virkistyskäytön mahdollistavista suojelu- ja virkistyskohteista tehdään erillinen päätös valmistelun pohjalta ja kartoitetaan niiden mahdollisuudet olla Metso-korvauskohteina
 2. Talousmetsien käytöstä ja uudistamistavoista **päätetään valmistelun pohjalta erikseen** panostamalla kestäväan metsänhoitoon kohdistamalla hakkuut metsätaloussuunnitelman esittämiin harvennuskohteisiin sekä uudistamalla vajaatuottoisimpia metsiä poissulkematta lähtökohtaisesti mitään uudistamistapaa tavoitteena hiilinielujen kasvattaminen, metsänmyyntituoton turvaaminen ja metsäomaisuuden arvonnousu kuntastrategian tavoitteiden elinkeinoelämä edellä, kestävä kehitys ja vahva talous mukaisesti
 3. Hakkuut ja hoitotyöt annetaan ulkopuolisen asiantuntijan hoidettavaksi
 4. Käynnistetään selvitys tilakokojen järkevöittämiseksi
 5. Tarjotaan myyntiin kunnalle tarpeettomia pieniä metsäpalstoja

Mitä tästä opimme?

- ▶ Sidosryhmät mukaan suunnitteluprosessiin alusta alkaen ja vahvasti osallistaen
- ▶ Selkeä tavoitteen asettelu ja yhteinen tahtotila muodostettava heti prosessin alussa
- ▶ Tiedotus, tiedotus ja tiedotus

Miten tästä eteenpäin?

- ▶ Luonnon monimuotoisuuden turvaavista ja virkistyskäytön mahdollistavista suojelu- ja virkistyskohteista päätös valmistelussa keväälle 2023
- ▶ Metsänhoitotyöt jatkuvat suunnitelmaa mukaillen yhteistyössä paikallisten metsänhoitoyhdistysten kanssa
- ▶ Kartoitetaan esimerkkikohteita metsäsuunnitelman toteutuksesta ja pyritään lisäämään näkyvyyttä käytännön metsänhoitotyöstä esimerkkien kautta

